

Bilaga 5 till kommunfullmäktiges protokoll 2005-12-05 § 11

Svar på interpellation 2005:49 av Fredrik Wallén (kd) om hur Stockholms stad ska förbättra sin tillsyn av folkölsförsäljning i detaljhandeln

Fredrik Wallén (kd) har ställt ett antal frågor till mig om stadens tillsyn av folkölsförsäljning .

Folköl är ett av de mer betydande dryckesslagen i underårigas konsumtion av alkohol. Även om Stockholms stads drogvaneundersökning för år 2004 visar på en minskning i konsumtionen av folköl står folkölet fortfarande för en knapp femtedel av det totala alkoholintaget hos elever i årskurs 9 och gymnasiets åk 2. 99 % av folkölet säljs i någon av de ca 1100 livsmedelslokaler som har rätt att sälja folköl.

Jag delar interpellantens uppfattning att försäljning av folköl till minderåriga är ett stort problem och att staden måste arbeta mycket kraftfullt för att stävja detta. Jag tog i mars 2004 initiativ till en träff med ledande företrädare från handeln, tillsammans med representanter från stadsdelarna och polisen, för att markera stadens uppfattning i frågan och för att få till en diskussion om möjliga åtgärder. Som bakgrund till detta möte fanns en sammanställning av provköpsresultat i de flesta av stadens stadsdelar under 2003 och resultaten var till största delen mycket nedslående. Under 2005 har det genomförts 28 provköpsomgångar av folköl och/eller tobak. I allt för många fall har det visat sig att ålderskontrollen fortfarande inte fungerar tillfredsställande.

1. Är du nöjd med hur Stockholms stad bedriver sin tillsyn av folkölsförsäljning inom detaljhandeln?

Ansvar för tillsynen över detaljhandelsställena ligger på stadsdelsförvaltningarna. Stadsdelarna tar ut en tillsynsavgift från försäljningsställena för att täcka tillsynskostnaderna. För försäljning av folköl är avgiften årligen 1000 kr och för tobakstillsynen 800 kr. Säljer näringsidkaren både folköl och tobak reduceras avgiften till 1500 kr.

För att stödja stadsdelsförvaltningarna i detta arbete har ett folköls- och tobaksprojekt initierats vid socialtjänstförvaltningen. Projektet syftar till att förbättra tillsynsarbetet i hela staden. Socialtjänstförvaltningen står också för initialkostnaderna för ett dataprogram som ska systematisera rutinerna i samtliga stadsdelsförvaltningar.

Min uppfattning är att strukturen och ansvarsfördelningen för tillsynsarbetet av folkölet i grunden är rimlig. Så länge provköpen, av staden och av andra organisationer som t.ex. UNF, visar på negativa resultat är det dock uppenbart att staden behöver höja ambitionerna ytterligare. Min förhoppning är att det nya dataprogrammet ska underlätta för stadsdelarna att satsa mer på tillsynen av folkölsförsäljningen.

2. Finns det någon policy eller andra ramdokument för i vilken utsträckning (i 1:a hand) stadens stadsdelsförvaltningar ska bedriva tillsynen?

Staden har riktlinjer för såväl tillsynen av försäljning av folköl som tobak. Riktlinjerna för folkölstillsynen antogs i slutet av 2001 och har gällt från den 1 januari 2002. I STAN-programmet, stadens alkohol-, narkotika och tobakspolitiska program markeras ambitionsnivån ytterligare. Ambitionsnivån för den löpande tillsynen ska vara att varje försäljningsställe besöks minst en gång per år, där fokus ska läggas på information och rådgivning. Utöver detta bör årliga inköpsstudier av folköl genomföras. Med finansiering av kompetensfonden har utbildningar i ansvarsfull folkölshantering anordnats av staden, i samverkan med bland andra polisen och livsmedelsbranschen.

I samråd med Livsmedelshandlareförbundet har staden också utarbetat riktlinjer för butikernas egentillsynsprogram. Fokus har speciellt satts på ålderskontrollen och bland annat krävs att varje försäljningsställe ska utse minst en person som fyllt 18 år som ska finnas till hands vid eventuella problem kring ölförsäljningen (ölförsäljningsansvarig).

3. Hur samverkar staden med andra berörda myndigheter (framförallt polisen) för att motverka att ungdomar under 18 år själva köper ut eller på annat sätt kommer över folköl?

Som nämnts ovan är polisen representerad och engagerad i det övergripande arbetet att komma åt försäljningen av folköl till ungdomar. I det praktiska arbetet sker det i vissa fall ett konkret samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna och den lokala näropolisen.

Stockholm den 2 november 2005

Margareta Olofsson (v)
socialborgarråd